

A Cal Bernadàs ensenyen de modus

Casserres

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Carrer Major, 31
Alçada: 612

Coordenades:

Latitud: 42.01444
Longitud: 1.84188
UTM Est (X): 404108
UTM Nord (Y): 4652028

Classificació

Número de fitxa 08049 - 287
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 31/07/2012 - 02:00

Descripció

Dita referida a la casa de Cal Bernadàs que consta de diverses versions, segons qui l'explica i que ens ha arribat per diverses fonts orals. La primera versió diu que a Cal Bernadàs, quan hi residia el Comte

d'Espanya, hi va anar un pobre a demanar caritat. Va pujar les escales de pedra del mas, va trucar a la porta i li va sortir el Comte d'Espanya que en sentir que el pobre li demanava diners el va empènyer escales avall. El pobre, en més d'una accepció del mot, anava repetint pels carrers del poble que a Cal Bernadàs "n'ensenyaven de modus".

Una altra versió diu que el Comte d'Espanya, resident a Cal Bernadàs era qui manava a les tropes carlines i feia de màxima autoritat al poble. Quan a algú se li havia de "cantar la cartilla", esbrincar-lo o castigar-lo l'enviaven a Cal Bernadàs i la gent al veure'l ja deia que el desgraciat en qüestió anava a aprendre de modus. La tradició també ha recollit que el Comte d'España va demanar al batlle de Casserres pa pel seu regiment en un temps molt limitat. Aquest va al·legar que seria impossible satisfe la demanda ja que es pastava a mà i no tenien temps suficient. El comte enfadat el va fer fora de la casa, escales avall, tot dient-li: "Si no teniu pa, aneu-vos-en al cul de l'infern".

Però la fama del Comte d'Espanya se la vaguanyar a pols i el record popular ha transformat els seus actes irònicament en aquesta dita, que ambé s'ha traduït a la literatura. Així tenim el cas de Pio Baroja (1933) que escriu: "El conde de España te enseñará a ti los buenos modos. Y los chicos se echaban a temblar. El conde vivía en una casa grande de la calle Mayor, en casa de Gironella (sic); pero desde una semana antes se trasladó a Casserras, a una casa que se llamaba la casa Barnadas, con gran satisfacción de los bergadanos, que al menos no veían a su tirano tan de cerca".

També Ferran de Sagarra (1935) esmenta l'estada del comte d'España a Cal Bernadàs i el seu caràcter irascible i cruel.

Història

El Comte d'Espanya fou enviat per comandar la Junta de Berga com a cap militar de l'exèrcit carlí i intentar unificar les dues faccions enfrontades entre sí. Es va instal·lar a Casserres a la casa Bernadàs. Pel que sembla fou més conegut pels seus mètodes sanguinaris que no per les seves victòries militars. A Casserres es coneix el cas de Josep Fuster i Grau que fou sentenciat a mort pel Comte d'Espanya, fou esquarterat, però abans li havien tallat una mà i el coll. Són nombrosos els seus propis soldats que va fer afusellar i les poblacions que va fer cremar per evitar que caiguessin en mans dels lliberals. Per totes aquestes arbitrietats i d'altres fou assassinat pels seus propis partidaris al congost de Trespunts.

Bibliografia

BARGALLÓ i CHAVES, Eva (1988). Les més belles cases pairals i masies de Catalunya. Editorial De Vecchi, SA. Barcelona.

BAROJA, Pio (1933). Memorias de un hombre de acción. Humano enigma. Editorial Rafael Caro Raggio. Madrid, pàg. 126.

PLANES i BALL, Josep Albert (2005). Història de Casserres de Berguedà. Ajuntament de la Vila de Casserres.

SAGARRA i DE SISCAR, Ferran de (1935). La primera guerra carlina a Catalunya. El Comte d'España i la Junta de Berga, vol. 1. Editorial Barcino. Barcelona.

